

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: A / ~~B~~ / ~~C~~ / ~~D~~ (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Alsnog beantwoording van gestelde vragen WijZZ tijdens de behandeling commissie Kadernota

Naam en fractie: Nanne van Dellen - WijZZ

Datum indienen: 23 juni 2025

Afdeling:

Contactpersoon:

Inleiding/Aanleiding:

Tijdens de behandeling van de Kadernota is er in de beantwoording door het college een aantal vragen niet beantwoord. Zoals de voorzitter tijdens de vergadering aangegeven heeft, dienen wij deze alsnog te stellen als schriftelijke vragen:

FT08 – Re-integratiemiddelen en arbeidsparticipatie

De bezuiniging op re-integratiemiddelen is ronduit zorgwekkend. Minder middelen, extra taken vervallen. Wat betekent dit voor mensen die nu al moeite hebben om werk te vinden? De kans op werk daalt, afhankelijkheid van uitkeringen stijgt, en daarmee ook armoede, schulden en isolement.

De volgende vragen zijn nog niet beantwoord:

1. Waar blijft het uitgangspunt van preventie?

De voorgestelde maatregel betreft het niet structureel financieel verwerken van de bestuurlijke opdracht. Het is daarmee geen aanpassing van het beleid of een wijziging van het uitgangspunt. Met de huidige bestuurlijke opdracht wordt extra geïnvesteerd in specifieke doelgroepen. Door de bezuiniging wordt er minder geld beschikbaar gesteld voor een eventuele toekomstige opdracht. Het budget dat beschikbaar is voor het inzetten van re-integratietrajecten voor inwoners blijft gelijk.

2. Is deze bezuiniging wel “hard” genoeg voor de provincie, of lopen we straks het risico dat we méér moeten uitgeven aan hulpverlening dan we nu besparen?

De besparing gaat in vanaf het boekjaar 2027. De provincie voert zijn toezicht uit op het eerste boekjaar indien deze sluitend is. Op basis van het voorstel is dit 2026. Daarmee is de hardheid van de besparing niet relevant in het kader van financieel toezicht.

De grondslag voor deze post ligt bij de bestuurlijke opdracht aan de RSD en loopt tot en met 2026. Op basis van de evaluatie zal moeten worden besloten of er een nieuwe bestuursopdracht wordt gegeven.

FT09 – Verlagen budget woonvoorzieningen Wmo

Er wordt gesproken over “2 à 3 grote aanpassingen” per jaar. Maar wat is “groot”? Gaat het om zorgunits, aanbouwen, verbouwingen? Dan is dit budget – met bedragen van €50.000 tot €130.000 per project in de optiek van WijZZ veel te krap. En dan zien we in de begroting voor 2026 ineens wél €632.194,- opgenomen.

Vraag:

Kan uw college hoe wij dit moeten zien? Is dit geen schijnbezuiniging?

Zoals opgenomen in de toelichting is het beschikbare bedrag in de begroting verlaagd met €130.000. Het voorstel is om op basis van gerealiseerde uitgaven in de afgelopen jaren het budget af te ramen naar € 500.000. Daarmee is er ruimte om de gemiddelde jaarlijkse kosten te dekken, maar het kan zijn dat er in een bepaald jaar meer woonvoorzieningen worden gerealiseerd. Dit zal dan bij de voortgangrapportages worden verantwoord. Daarmee is het geen schijnbezuiniging, maar is de raming wel wat risicovoller.

BA09 – Maatschappelijk werk op school

WijZZ is blij met het behoud van deze preventieve inzet. De cijfers spreken boekdelen: 221 kinderen en ouders geholpen, 53 keer zorg voorkomen. Dat is winst.

Vragen die tijdens de vergadering onbeantwoord zijn:

1. Kunnen we ook op andere vlakken geïnformeerd worden over preventieve resultaten?

In de P&C-documenten verantwoorden wij over de voortgang van activiteiten. Waar mogelijk zullen wij meer specifieke informatie toevoegen.

2. Betalen scholen mee aan deze inzet, gezien hun taak in sociaal-emotionele ondersteuning? Zo ja, hoeveel? Zo nee, waarom niet?

De gemeente is verantwoordelijk voor de inzet van het maatschappelijk werk op de basisscholen en het voortgezet onderwijs. Deze inzet is gericht op advies en hulp bij thuisproblematiek, bijvoorbeeld hulp bij financiële problematiek en ondersteuning bij opvoeding. Ook zorgt de maatschappelijk werker op school voor de verbinding met het gemeentelijk sociaal team. Voorgaande taken zijn een gemeentelijke verantwoordelijkheid en daarom betalen wij de inzet van de maatschappelijk werker op school. Sociaal-emotionele ondersteuning wordt geboden door de leerkracht of de intern begeleider op school. De school betaalt de inzet van deze intern begeleider uit eigen ondersteuningsmiddelen.

BA10 – Kinderopvang SMI Sociaal Medische Indicatie

De aanscherping van de criteria voor sociaal-medische indicatie roept vragen op:

1. Wat verandert er precies in de beoordeling van noodzaak en duur?

Bij de beoordeling van de noodzaak wordt strikter gekeken naar

- Passende voorliggende voorzieningen als peuteropvang en voorschoolse educatie.
- Verder wordt bij noodzaak gekeken naar mogelijkheden op het probleem in de gezinssituatie op te lossen door kinderopvang SMI als onderdeel van een plan van aanpak te maken.

Bij de beoordeling van de duur van de indicatie wordt alleen verlengd indien noodzakelijk en ouders/verzorgers meewerken aan een plan van aanpak.

2. Zijn de kosten van intensieve thuisbegeleiding meegenomen in de bezuiniging?

De kosten van intensieve thuisbegeleiding zijn niet meegenomen in de bezuiniging. In 2026 gaan we deze kosten en opbrengsten monitoren. Als er wordt gekozen voor intensieve

thuisbegeleiding is de verwachte opbrengst dat ouders in staat zijn hun kinderen zelf op te voeden en een fijn thuis te bieden. De korte en langere termijnopbrengsten kunnen hiermee groter zijn dan kinderopvang SMI inzetten, terwijl dat eigenlijk niet voldoende is.

3. De afbouw van 30 toewijzingen – waarop is dat gebaseerd? Was er dan eerder sprake van onterechte toewijzingen?

Deze afbouw is gebaseerd op een onderzoek van de RSD naar mogelijke bezuinigingen. Hieruit blijkt dat bij zo'n 12 verlengingen achteraf kan worden geconcludeerd dat deze niet noodzakelijk waren. Daarnaast verwachten we dat door het beter toepassen van de voorliggende voorzieningen de kosten voor kinderopvang SMI kunnen verminderen. De afbouw van 30 toewijzingen is reële verwachting die wij in 2026 gaan monitoren.

BA11 & BA16 – Jeugdhulp met verblijf

WijZZ steunt het uitgangspunt: kinderen horen thuis, mits veilig. Maar daarbij hebben wij de volgende vragen:

1. Welke besparingen zijn er behaald en wat is het financiële effect?

De besparingen moeten nog gerealiseerd worden. De eerste effecten van meer gericht sturen zijn bijvoorbeeld bij de jaarrekening zichtbaar geworden. Door eerder in te zetten op preventie, intensieve ambulante hulp en het versterken van de eigen kracht en het netwerk rondom het gezin zijn de kosten lager. Daarnaast zijn in het kader van het woonplaatsbeginsel meer kosten succesvol verhaald op herkomstgemeenten.

2. Wie zijn de gezinscoaches? Extra formatie of vervanging van jeugdconsulenten?

In de voorgestelde maatregelen is dit extra formatie. Gezinscoaches zijn een belangrijke schakel in de hulpverlening aan gezinnen met diverse problematiek, waarbij ze streven naar een duurzame verbetering van de opvoedingssituatie en het welzijn van het gezin. Gezinscoaches pakken laagdrempelig de beginnende problemen aan, samen met het gezin. Zo wordt voorkomen dat gezinssituaties escaleren en er (extra) hulp van Jeugdzorg nodig is. De begeleiding wordt afgestemd op de wensen en behoeften van het kind en het gezin. Ze werken nauw samen met andere professionals en organisaties.

3. Zijn er daadwerkelijk onnodige uithuisplaatsingen geweest? Hoeveel?

Op basis van de beschikbare gegevens en de zorgvuldige procedures die binnen het jeugdbeschermingsstelsel worden gehanteerd, zijn er op dit moment geen aanwijzingen dat er sprake is geweest van onnodige uithuisplaatsingen. Iedere beslissing tot uithuisplaatsing wordt genomen op basis van een grondige afweging van het belang en de veiligheid van het kind.

De grondslag van de besparing ligt in de benchmark van BMC, de aanvullende analyse en de beoordeling van de uitgaven voor jeugdigen met verblijf op basis van de regionale monitor. Op basis van de analyses zijn er geen kenmerken die de hogere kosten van onze gemeente verklaren.

In de komende jaren moet het met behulp van een betere inrichting van de toegang mogelijk zijn meer zorg te verlenen voordat jongeren worden doorverwezen naar verblijf.

Daarnaast speelt de bovenregionale inkoop van Essentiële functies binnen de jeugdzorg een cruciale rol in het versterken van de ondersteuning aan gezinnen in kwetsbare situaties. Mede door de inkoop vanaf 1 januari 2025 van hoogspecialistische zorg en voorzieningen kunnen regio's beter inspelen op complexe hulpvragen en sneller passende hulp inzetten. Dit alles moet bij dragen aan het voorkomen van escalatie en daarmee het terugdringen van het aantal uithuisplaatsingen. Een goed afgestemd en toegankelijk aanbod stelt professionals in staat om jeugdigen zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving te laten opgroeien, mits dit veilig en verantwoord is.

4. Wanneer is dit nieuwe beleid gedeeld met de raad? En hoe wordt de kwaliteit van het jeugdteam geborgd bij minder consultants en lange(re) wachtlijsten?

Er is geen sprake van nieuw beleid. De maatregelen en ontwikkelingen die plaatsvinden zijn onderdeel van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Deze agenda is gericht op het verbeteren van de jeugdzorg met als doel meer passende hulp voor jeugdigen en gezinnen, minder uithuisplaatsingen en een betere samenwerking tussen betrokken partijen. De raad is hierover geïnformeerd via de reguliere voortgangsrapportages en raadsinformatiebrieven.

Wat betreft de borging van de kwaliteit van het jeugdteam. Er is geen sprake van een afname van het aantal consultants en langere wachtlijsten. Er wordt naast preventie ingezet op het versterken van de deskundigheid binnen het team, het verbeteren van triage en casusregie en het optimaliseren van samenwerking met netwerkpartners.

BA14 & BA15 – Huishoudelijke ondersteuning en was/strijkservice

Ten aanzien van het voorstel van uw college om huishoudelijke ondersteuning en was/strijkservice hebben wij de volgende vragen gesteld. Deze zijn in onze optiek niet beantwoord:

1. Wat betekent uw voorstel voor de gemeentelijke zorgkosten op termijn?

Het voorstel draagt bij aan het beheersen van de Wmo-kosten door lichtere ondersteuning te bieden waar mogelijk. Huishoudelijke ondersteuning eens per twee weken en het onderbrengen van was- en strijkservice in een algemene voorziening zorgen voor efficiëntere inzet van middelen, terwijl maatwerk beschikbaar blijft voor wie dat nodig heeft.

2. Wat is de reden dat 90% van de mensen in andere gemeenten geen gebruik maakt van deze service?

In andere gemeenten maakt circa 90% geen gebruik van de was- en strijkservice als dit een algemene voorziening is omdat veel mensen dit zelf of met hun netwerk kunnen doen, andere prioriteiten stellen of liever eigen regie houden.

3. Waarom wordt er opnieuw een beroep gedaan op mantelzorgers, terwijl de indicatiestelling juist uitgaat van het ontbreken van dat netwerk?

Nee, er wordt met deze voorstellen geen (opnieuw) beroep gedaan op mantelzorgers. Zowel de huishoudelijke ondersteuning als de was verzorging blijft professioneel aangeboden worden. De ondersteuning blijft gericht op wat nodig is voor de inwoner waarbij het sociaal netwerk alleen wordt betrokken als daar ook echt ruimte voor is.

4. Is er onderzoek gedaan naar de behoefte en haalbaarheid in Zevenaar? Zo ja, kunnen wij dat inzien? Zo nee, waarom niet?

Er is geen afzonderlijk onderzoek uitgevoerd specifiek naar de behoefte en haalbaarheid van het onderbrengen van de was- en strijkservice in een algemene voorziening. De afwegingen zijn gebaseerd op landelijke inzichten en ervaringen uit andere gemeenten.

Verder blijkt uit contractgesprekken met aanbieders dat er duidelijk behoefte is aan vermindering van inzet qua tijd aan huishoudelijke ondersteuning. Omdat we hierin een wettelijke taak hebben en weten dat inwoners huishoudelijke ondersteuning nodig (blijven) hebben, zijn we tot deze voorstellen gekomen. Deze moeten enerzijds leiden tot het ook in de toekomst (kunnen) blijven bieden van voldoende professionele ondersteuning (aanpakken arbeidsmarktproblematiek). Anderzijds moeten deze leiden tot de benodigde kostenreductie. De voorstellen gaan er van uit dat inwoners huishoudelijke ondersteuning nodig (blijven) hebben en dat wij dat hen (kunnen) blijven aanbieden.

5. Waarom wordt deze maatregel gepresenteerd als een verbetering, terwijl u zelf erkent dat het de financiële en sociale druk op inwoners verhoogt?

Deze maatregel (was- en strijkservice) wordt gepresenteerd als een verbetering omdat hiermee beter wordt aangesloten bij het doel van de Wmo. Verder omdat deze maatregel bijdraagt aan een toekomstbestendige en meer toegankelijke ondersteuning voor alle inwoners. Door efficiënter om te gaan met beschikbare middelen, kunnen we de kwaliteit en continuïteit van zorg waarborgen. We begrijpen dat dit voor inwoners een verandering betekent, maar we blijven maatwerk bieden waar nodig en zorgen voor goede begeleiding bij de overgang. Het doel is om ondersteuning beschikbaar te houden voor iedereen die het echt nodig heeft, nu en in de toekomst.